

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

2021-01-07

Yttrande rörande ”Skrivelse inför Naturvårdsverkets beslut om licensjakt på gråsäl samt Naturvårdsverkets beslut om skyddsjakt på knubbsäl och vikare”.

Era ärendenummer:

NV-08762-20

NV-08763-20

NV-08764-20

Svenska Jägareförbundet, (Förbundet), har beretts möjlighet att yttra sig över ovan nämnda skrivelse och får därmed avge följande synpunkter.

1. Skador och övrig påverkan orsakad av säl

Förbundet anser sig inte vara mest lämpade att svara på denna fråga, utan överläter detta till fiskets företrädare och aktuell forskning.

Enligt Förbundets uppfattning torde dock skyddsjakten kunna bidra till minskade skador för fisket genom att ett antal skadegörande individer fälls. Sannolikt kan också jakten medföra ett skyggare beteende hos sälarna och att de av den anledningen börjar på att uppehålla sig längre ifrån de områden som nyttjas mer regelbundet av människor.

2. Jakttider samt områden och tid för inventering

Förbundet har inget att invända emot de föreslagna jakttiderna eller att vissa områden är undantagna för jakt i anslutning till att sälräkningar genomförs. Dock skulle Förbundet föreslå att det övervägs att jaktstarten för gråsäl och vikare harmoniseras gentemot de jakttider som råder i Finland, det vill säga jaktstart för båda arterna den 16 april.

3. Antal sälar som får fällas i respektive geografiskt område

Antal gråsäl under licensjakt samt område för detta

Förbundet tillstyrker den föreslagna tilldelningen av gråsäl. Förbundet tillstyrker vidare att jaktområdet utökas med Västmanlands län. Här skulle Förbundet gärna se en ändrad formulering av ”licensjakten får bedrivas inom svenskt territorium utefter hela Sveriges Östersjökust” till att jakten ”får bedrivas i samtliga kustlän utefter hela Sveriges Östersjökust samt i Västmanlands län”. Med denna skrivning framgår det tydligare att jakten även får bedrivas i sötvattenområden. Med tanke på den ökande förekomsten av gråsäl längs västkusten (Halland och Västra Götaland) föreslår Förbundet att Naturvårdsverket även överväger att besluta om licensjakt efter gråsäl i dessa län.

Antal knubbsäl under skyddsjakt samt område för detta

Förbundet tillstyrker de föreslagna tilldelningarna samt även utökningen av jaktområdet i Skåne län. Förbundet ser det också som positivt med en tilldelning för hela beslutsperioden istället för som nu att tilldelningen är uppdelad i tre ”deltilldelningar”.

Antalet vikare som föreslås få fällas under skyddsjakt samt område för detta

Förbundet tillstyrker att jaktområdet utökas till att även omfatta Västernorrlands län. Däremot så föreslår Förbundet att den nuvarande länsvisa uppdelningen av tilldelning får bestå tills vidare med en tilldelning enligt följande;

Norbottens län	340 djur (oförändrad)
Västerbottens län	80 djur (+20 djur)
Västernorrlands län	20 djur (+ 20 djur)

För att undvika en situation där tilläggsbeslut behöver fattas föreslår Förbundet att tilldelningen av vikare i Västerbottens län utökas till 80 djur. I skrivande stund (2020-12-21) är det inrapporterat 49 fällda vikare av tilldelade 60 med en månad kvar av jakttiden.

Vidare förordar Förbundet att den länsvisa uppdelningen av tilldelning för knubbsäl och vikare får kvarstå så länge som jakten bedrivs som skyddsjakt.

4. Villkor för skydds jakt på knobbsäl och vikare.

Förbundet tillstyrker den föreslagna utvidgningen av skydds jakten till att även gälla område inom 200 meter från fiskodling, fredningsområde för fisk samt vid område för utsättning av fisk (+/- sju dagar från utsättningstillfälle). Förbundet föreslår i detta sammanhang att den tidigare gällande regleringen att skydds jakt är tillåten ”inom 200 meter från plats där fiske bedrivs och där säl ar orsakat skador” ändras till ”inom 200 meter från område där fiske bedrivs....”.

5. Annan lämplig lösning.

Såvitt känt är för Förbundet har de försökt som gjorts med olika metoder för att minska säl skador på fiskeredskap inte varit speciellt effektiva och dessutom kostsamma. (De så kallade push-up fällorna som används vid laxfiske skyddar visserligen fångsten, däremot så är laxen utsatt för en tämligen omfattande predation på väg in i fällan.). Enligt Förbundets mening bör därför våra sälstammar i första hand förvaltas genom licensjakt eventuellt kombinerat med skydds jakt. Syftet med jakten ska vara dels att minska antalet säl ar dels att göra sälarna skyggare för människor. Här skulle Förbundet även vilja påtala behovet av fungerande förvaltningsplaner för våra tre sälarter.

6. Utbildning

Säljakten är en i många avseenden annorlunda jaktform i Sverige. Detta gäller dels på grund av den miljö där jakten bedrivs, dels att den traditionella kunskapen om säl jakt till stor del försvunnit i och med att sälen varit fredad i Sverige under en lång tid. Enligt Förbundets mening är det därför värdefullt om nya jägare får genomgå en kortare utbildning och där lära sig det mest fundamentala kring jakt på säl (biologi, juridik, jaktmetoder, tillvaratagande/provtagning och inte minst säkerhet och etik). Utbildningen har också visat sig fungera som en ”intresseväckare” bland nya jägargrupper. Förbundet anser därför att det är värdefullt att det finns ett utbildningskrav kopplat till säl jakt.

7. Rutiner för och omfattning av bärgning och provtagning

Enligt Förbundets mening bör det, inte minst av etiska skäl, även fortsättningsvis framgå i beslut om jakt efter säl att ”*Fällda gråsäl ska så långt som möjligt bärgas*”. När det gäller omfattningen av provtagningen överlåter Förbundet till företrädare för Naturhistoriska Riksmuseet, Sveriges Lantbruksuniversitet med flera att yttra sig om detta.

8 och 9. Återrapportering och utvärdering av skyddsjakten på knubbsäl och vikare samt licensjakt på gråsäl.

Våren 2020 torde det ha funnits >100 000 sälar (grå-, knubbsäl och vikare) i Östersjön och Västerhavet. Under samma år torde föryngringen inneburit att sälstammarna har ökat med > 5 000 djur. Sälavskjutningen i hela området under samma period kommer som högst att ligga någonstans runt 3 000 djur. Med andra ord så fortsätter antalet sälar i Östersjön att öka. Det här innebär att licens- och skyddsjakten inte har lett till någon minskning av sälstammarna men kan möjligen ha bromsat tillväxttakten. Däremot så är det Förbundets uppfattning att man lokalt med jakten efter säl kan ha minskat populationen och i vart fall tillfälligt fått sälarna att bli mer skygga mot båtar och människor och därmed lokalt minskat skadorna på fisket. Enligt Förbundets mening är det stora hindret mot en tillräckligt stor decimering av sälstammarna att för få jägare jagar säl. Orsakerna till detta kan vara många men några anledningar är att det är en kostsam jaktform (behov av båt, höga bränslekostnader mm) kombinerat med att jägaren i och med förbudet mot handel med sälprodukter inte kan få någon inkomst från de fällda djuren. För den jägare som anser sig ha tillräckligt med hudar och sälkött för eget bruk men skulle vilja fortsätta att jaga säl så återstår då att dumpa de fällda sälarna – vilket av många jägare anses vara oetiskt – eller att avstå från fortsatt säljakt.

Förbundet anser det vara av stor vikt för en fungerande sälförvaltning att det skapas förutsättningar för att säljakten ska kunna ske på ett etiskt korrekt sätt samt att det finns ett ekonomiskt incitament vilket skulle kunna ske genom att förbudet mot handel med sälprodukter avskaffas.

10. Övrigt.

Förbundet har inget emot ett oförändrat regelverk gällande de punkter Ni har nämnt under punkten 10.

När det gäller frågan om sälförvaltningen borde regionaliseras är det Förbundets uppfattning att nuvarande ordning, det vill säga att Naturvårdsverket är beslutande gällande skydds- och licensjakt efter säl, bibehålls tills vidare. Förvaltningen av säl skiljer sig från förvaltningen av andra däggdjursarter bland annat av det skälet att populationerna sträcker sig över mycket stora områden, när det exempelvis gäller gråsäl så är det en och samma population i hela Östersjön och Västerhavet. Förvaltningsåtgärder för gråsäl bör/ska därför dels samordnas med alla kustlän i Sverige men dessutom med samtliga övriga Östersjöstater, detta görs lämpligtvis av en central myndighet. I jaktliga sammanhang är vidare sälen en ”mindre fråga” och den regionala kompetensen gällande förvaltning av säl torde därför vara mer varierande mellan länsstyrelserna än vad fallet exempelvis är när det gäller klövvilt, detta skulle leda till en ”spretighet” i besluten mellan olika landsdelar. Dessutom saknas aktuella förvaltningsplaner.

Avslutningsvis ser Förbundet det som mycket viktigt att en genomgripande revidering av de nuvarande nationella förvaltningsplanerna för grå- och knobbsäl genomförs i närtid samt att en nationell förvaltningsplan för vikare fastställs.

För Svenska Jägareförbundet

Daniel Ligne´
Riksjaktvårdskonsulent

Hans Geibrink
Samordningsansvarig
kust- och havsjaktfrågor